این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد قابل ویرایش به سایت مراجعه کنید .

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه توانستم پرخاشگری را در تعدادی از هنرجویانم برطرف کنم

نام و نام خانوادگی مولف اول/مجری اصلی :

پست سازمانی :

رشته تحصیلی :

آخرین مدرک تحصیلی :

دوره تحصیلی :

سمت فعلی :

شماره پرسنلی :

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد قابل ویرایش به سایت مراجعه کنید .

فهرست

عنوان .....صفحه

چکیده.....۱

واژگان کلیدی : ۱

مقدمه ۲

بیان مسئله ۴

توصیف وضعیت موجود.....۵

اهداف پژوهش : ۶

هدف پژوهش : ۶

اهداف جزئی : ۶

پرسشنهای پژوهش : ۶

گرد آوری اطلاعات (شواهد ۱) ۶

الف – مشاهده.....۶

ب – مصاحبه با پدر و مادر دانش آموزان:.....۷

ج – تعداد خشونت مشاهده شده در ساعت های مختلف.....۷

د) مصاحبه مدیر واحد آموزشی:.....۸

و)مصاحبه با معاون مدرسه:.....۸

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد قابل ویرایش به سایت مراجعه کنید .

ه)مصاحبه با معاون پرورشی : ۸

ی . مطالعات : ۹

عوامل موثر بر پرخاشگری ۹

عوامل خانوادگی پرخاشگری ۱۰

عوامل محیطی (اجتماعی – فرهنگی) ۱۲

زیان های پرخاشگری ۱۳

این سه راه حل عبارتند از: ۱۴

ورزش راهکاری مناسب ۱۶

تجزیه وتحلیل داده ها ۱۷

انتخاب راه حل یا راه حل های موقتی ۱۸

اعتبار بخشی راه حل ۲۰

نحوه اجراء ۲۰

گرد آوری شواهد دو ۲۰

نتیجه گیری و ارزشیابی تاثیر اقدام جدید وتعیین اعتبار ۲۱

پیشنهادات ۲۱

منابع ۲۲

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد قابل ویرایش به سایت مراجعه کنید .

فقط برای مشاهده

چکیده

پرخاشگری خصمانه رفتاری است که به منظور صدمه و آزار رساندن به دیگری یا دیگران ابراز می شود؛ و هدف در آن صرفاً آزار رساندن است. مثلاً کودکی کودک دیگر را می زند و یا در مدارس دیده می شود که زنگ‌های تفریح، کودکان در حیاط مدرسه بعضاً به کتک کاری می پردازند.

شاید بتوان گفت که رفتار های پرخاشگری و خشونت در بین نوجوانان یکی از دغدغه هایی است که خانواده ها از ان رنج می برند چرا که نگران آینده فرزندشان میباشند دراین اقدام پژوهی سعی بر آن شده است که عوامل ایجاد این رفتار و راه حل های اساسی برای کاهش این رفتار نامتعارف بیان شود .

اینجانب در سال تحصیلی ..... به عنوان ..... در مدرسه ..... مشغول به تدریس بودم .مشکلی که در این دانش آموزان مشاهده نمودم ، خشونت و پرخاشگری بود که در بین دانش آموزان رواج داشت .

بنابراین در صدد رفع این مشکل برآمدم . ابتدا به بیان موضوع پرداختم وسپس باتوصیف وضعیت موجود به بیان مسئله وجمع آوری شواهدی مبنی بوجود مشکل یا همان مسئله پرداختم بعد از آن به گرد اوری اطلاعات از طریق مشاهده ویاداشت برداری وهمچنین از یافته های علمی دیگران استفاده شده است و با استفاده از شیوه شش پرسش یافته ها تجزیه و تحلیل شده است راه حل های پیشنهادی با مشارکت همکاران بیان شده وپس از اعتبار سنجی توسط همکاران وشورای معلمان اجرا گردید وبعداز ان مدت دوبار ه مورد ارزیابی قرار گرفت ودر نهایت نتیجه گیری منطقی صورت گرفت که نتایج آن در این تحقیق بیان شده است

واژگان کلیدی :

دانش آموزان – پرخاشگری - پیشگیری

فقط برای مشاهده

مقدمه

یکی از معضلاتی که والدین و اولیای مدارس با آن روبرو هستند، خشونت در میان بچه هاست .

مدرسه، برای اغلب بچه ها، اولین مکانی است که در آن زندگی در کنار همسالان را تجربه می کنند. مدرسه، یک نهاد کوچک اما پراهمیت است که نمی توان آنرا جدا و متفاوت از جامعه دانست. به این ترتیب ممکن است هر رویداد اجتماعی بر مدرسه هم اثر گذارد.

مدرسه، مکانی مهم برای دانش آموزان است. دانش آموزانی که برای زندگی آماده می شوند و باید بیاموزند « اجتماعی شدن» را و نحوه تعامل با اطرافیان را که این امر، از طریق احترام به دیگران و پذیرفتن آنان صورت می گیرد.

...و اما مقوله احترام به دیگران، شاید به ظاهر موضوع پیچیده ای نباشد اما به نظر می رسد ضرورت یادگیری این موضوع برای دانش آموزان، از اهمیت زیادی برخوردار است و اگر یک دانش آموز در سنین اولیه ورود به مدرسه، مقولهه ای رفتری مربوط به احترام را بیاموزد و یا این الگوی عمل رشد کند و البته به طور مداوم این رفتارهای اجتماعی را از جانب اولیای مدرسه هم مشاهده کند و در خانواده ای زندگی کند که اعضای آن هم به این مقوله معتقد هستند، آن زمان می توان امیدوار بود که فردی با شخصیت طبیعی و با برخورداری از معیارهای یک انسان محترم و مودب رشد کرده و با این خصلت ها به جامعه بزرگتری وارد می شود تا به ایفای نقش خویش بپردازد.

به راستی هر یک از والدینی که فرزند نونهالی دارند که در سال تحصیلی جاری در مدرسه حضور پیدا کرده، تا چه حد به این موضوعات اهمیت می دهند؟

بسیاری از والدین گرفتار دغدغه هایی هستند که به سطح درسی و میزان یادگیری فرزندان شان مربوط می شود، که هرچند بحث علم آموزی هم مهم است و جایگاه توجه به آن محفوظ، اما به نظر می رسد که مسائل و مباحث مربوط به تربیت فرزندان، از هر مقوله ای مهمتر است. این همان اصل مهمی است که شاکله شخصیت یک انسان را می سازد. تربیت همان فرایند پراهمیتی است که کوتاهی در آن، مقدمه ای می شود برای بروز و ظهور انواع مشکلات و آسیب های اجتماعی.

همان طور که می دانید خشونت یکی از مهم ترین آسیب هایی است که سلامت روان فرد و در نهایت جامعه ای را به خطر می اندازد. به همین دلیل است که آموزش خشونت توسط بچه ها، در مدرسه در مقایسه با اماکن دیگر از حساسیت های ویژه ای برخوردار است.

خشونتی که در کلاس، در بین هم شاگردی ها، بین معلم و دانش آموز و خشونت در حیاط و محیط مدرسه بین دانش آموزان مشاهده می شود...این موضوعی است که برای اغلب والدین آزار دهنده است اما متاسفانه تماشای فیلم های هیجانی و خشونت آمیز و خو کردن پسربچه ها با شخصیت هایی همچون مرد عنکبوتی، مرد آهنین، سوپر من و بتمن، نتیجه ای جز بروز رفتارهای هیجانی و خشونتی در بچه ها، نخواهد داشت.

این موضوعی است که توجه ویژه والدین را می طلبد. دور نگه داشتن فرزندان از این موارد احتمالا کار ساده ای نخواهد بود. آنهم در جامعه ای که تصویر مرد عنکبوتی در روی کیف مدرسه و کفش و لباس و کلاه تولد، نقش بسته است. که همین ابزارهای دم دستی هم به طور مجدد برای کودکان تداعی کننده نقشی هستند که ممکن است روزی به تماشای آن نشسته باشد و حتی اگر بخواهد آنرا فراموش کند، این تکرارهای مکرر مانع می شود.

به این ترتیب این عجیب نیست که پسربچه ها در همزاد پنداری با این شخصیت ها، به ایفای نقش های خیالی در محیط های مختلف بپردازند که البته این ایفای نقش در مدرسه و در میان گروه همسالان، برای آنها جذاب تر است تا به این وسیله بتوانند خودی نشان دهند و نگاه ها را به سمت خود برگردانند که وقتی موفق به این کار شدند، احتمالا رفتارهای متنوع تری نشان می دهند، رفتارهایی شامل زورگویی، باج گیری، تهدید، آسیب رساندن به هم کلاسی و یا وسایل مدرسه باشد.

آنچه مهم است شناسایی علل و عوامل بروز خشونت در میان پسربچه هاست که این امر باید با همفکری والدین و اولیای مدرسه صورت گیرد.

دشواری های اجتماعی، نابسامانی های اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی می تواند از علل زمینه ساز بروز خشونت در مدرسه باشد. فقر، بیکاری، بیسوادی پدر و مادر، طلاق و اعتیاد مواردی از نابسامانی های اجتماعی به شمار می روند که بیشتر از همه، مدارس مناطق محروم و شهرک های دور از مرکز را گرفتار می سازد. هرچند که قشر مرفه جامعه هم از این موضوع مصون نیستند و موضوع خشونت در مدارس غیرانتفاعی هم وجود دارد که به نظر می رسد بیشتر به تماشای فیلم توسط دانش آموزان مربوط می شود.

پرخاشگری واکنش کلی نسبت به ناکامی است هرچند افراد همیشه پاسخهای پرخاشگرانه آشکار از خود نشان نمی دهند وآن ها را در وجود خود سرکوب می کنند. مثلا پسری که به وسیله یکی از همکلاسان خود مورد اهانت قرار گرفته غالبا به طور فیزیکی به او حمله ور می شود.وفحش وناسزا ، زدوخوردها ودعوا های حیاط مدرسه، خود نشانه هایی ازاین پرخاشگریهاست.

گروهی از روانشناسان معتقدند که طبقات اجتماعی غیر مرفه جامعه ،بیشتر از طبقات متوسط ومرفه جامعه احساسا ت پرخاشگرانه خود را ابراز وآشکار می سازند. (نژاد, ۱۳۷۸)

کارن هورنی روانشناس معروف معتقد است که سرکوب همه احساسات پرخاشگرانه وخصمانه از نقطه نظر سلامت روان بسیار بد وگاه خطر ناک است زیرا سرکوب چنین احساساتی سر انجام به اضطراب و واکنشهای عصبی می انجامد بنابراین پیشنهاد می کند که انسان باید گهگاه احساسات خصمانه خویش را ابراز کند تااز شدت فشار درونی جلوگیری به عمل آید.

نکته مهم آنست که همه افراد دچار احساسات پر خاشگرانه می شوند وروانشناسان کانالهای اجتماع پسند متعددی را برای تسکین ورهایی از این احساسات بیان می کنند که به ویژه در مدارس می توانند مور د استفاده قرار گیرند. ازجمله مسابقات ورزشی ، نقاشی، نمایشنامه وغیره می باشد. (نژاد, ۱۳۷۸)

بیان مسئله

اساس وجودی همه ی موجودات عالم بر تحول و تغییر نهاده شده است . انسان نیز در تمام دوران زندگی خود دست خوش تغییرات مداوم است و دوره ی نوجوانی از مهمترین این دوران به شمار می رود .

تمامی روانشناسان و صاحب نظران در این مورد توافق دارند که دوره ی نوجوانی در تعیین و شکل یافتن رفتار ، رشد شخصیت و منش آینده ی نوجوان دارای اهمیت بسزایی است . با وجود آنکه مدرسه نیز قسمتی از جامعه و از عوامل تاثیر گذار بر رشد روانی نوجوانان محسوب می گردد ، اما در شرایطی نقش آن از خانواده مهمتر و آشکار تر می نماید . مدرسه به عنوان مهمترین مرکز پرورش نوجوانان و در آن دبیر به عنوان تنها فردی که می توان نفوذی همچون والدین برای او قائل شد . در این دوره بر اثر حضور والدین دبیر و اطرافیان رفتارهای روانی و اجتماعی نوجوانان شکل می گیرد و ارکان و پایه های اصلی شخصیت انسان بالغ تکوّن می یابد . بدون شک آنچه در دوره ی نوجوانی برای انسان رخ می دهد نتایج و حاصل آن در بزرگسالی به دست خواهد آمد .

به طوری که گزل می گوید : « نوجوان نسخه ی کوچک شخص بزرگسالی است که بعداً خواهد شد . »

یا در جایی دیگر ماری مونتسوری گفته است : « نوجوان پدر آدم بزرگسال است . نوجوانان بر اساس نوع رفتاری که ما با آنها می کنیم ، می آموزند که هستند و چه ویژگی هایی دارند . »

توصیف وضعیت موجود

اینجانب در سال تحصیلی ..... در ..... مشغول به تدریس بودم .مشکلی از همان ابتدای سال تحصیلی توجه مرا به خود جلب کرده بود ، مشکل پرخاشگری و خشونت برخی از دانش آموزان بود .

متاسفانه در میان دانش آموزان مودب و منضبط کلاس تعدادی دانش آموز هم دارم که باتوجه به اینکه از نظر درسی مشکلی ندارند اما هنگامی که درگروه قرار می گیرند بادوستانش درگیر می شوند واز الفاظ رکیک ونا متعارف استفاده می کنند که این عمل او باعث رنجش وناراحتی دوستانشان می شود من بارها با آنها صحبت کرده ام ودلیل این رفتار را از آنها سوال کر ده ام و آنها هر بار جوابی می دهند یک بار می گویند دست خودمان نیست یا می گویند نمی توانیم ومن آنها را بار ها راهنمایی کرده ام اما باز هم این رفتار را از خود نشان می دهند واین عمل باعث شده که بد نبال پیدا کردن دلایل این رفتار باشم تا بتوانم آنرا شناسایی و بر طرف کنم .

این موضوع را با معاونین وسایر همکاران درمیان گذاشتم تانظر آنان را درمورد رفتار این دانش آموزان بدانم دفتر انضباطی مدرسه را هم بررسی کردم وباتوجه به نظر همکاران و ارزیابی دفتر انضباطی به این نتیجه رسیدم که این دانش آموزان درهمه کلاس ها وگروه ها چنین رفتاری دارند به همین دلیل این مساله توجه مرا بیشتر به خود جلب کرد که چرا این دانش آموز از این الفاظ استفاده می کنندو این مسئله برای من به وجود آمد که من به عنوان یک آموزگار چگونه می توانم این رفتار پرخاشگری و خشونت را در دانش آموزانم برطرف کنم؟

فقط برای مشاهده

اهداف پژوهش :

هدف پژوهش :

برطرف کردن مشکل پرخاشگری و خشونت در دانش آموزان

اهداف جزئی :

بررسی علل پزخاشگری و خشونت در دانش آموزان

بررسی و پیدا کردن حل مشکل خشونت و پرخاشگری در دانش آموزان

پرسشنهای پژوهش :

علت اصلی پرخاشگری و خشونت در دانش آموزان چیست ؟

با چه روش هایی می توان مشکل پرخاشگری و خشونت را در آنها برطرف ساخت.

گرد آوری اطلاعات (شواهد ۱)

الف – مشاهده

ابتدا به مشاهده رفتار این دانش آموزان پرداختم و رفتارهای زیر را در آنها مشاهده نمودم :

رفتار و برخورد نامطلوب با سایر دانش آموزان

بی احترامی به معلم و اولیای مدرسه

نا آرامی و بی توجهی به کلاس درس

فقط برای مشاهد

عدم رعایت قوانین مدرسه و کلاس

استفاده از کلمات زشت و ناروا در گفتار

مسخره کردن دیگران

سرو وضع نامرتب و کثیف

فرار از مدرسه هنگام درگیری با دانش آموزان

عدم انگیزه برای حضور در کلاس و انجام تکالیف

ب – مصاحبه با پدر و مادر دانش آموزان:

من برای بدست آوردن اطلاعات بیشتر اولیاء این دانش آموزان رانیز به مدرسه دعوت کردم وبا آنها راجع به این موضوع گفتگو کردم آنها نیز از این رفتار فرزندشان بسیار ناراحت بودند وبیان می داشتند که فرزندشان در منزل با آنان وخواهر وبرادرش هم بیشتر مواقع همینطور بر خوردرا دارد. اولیاء دانش آموزان اینچنین گفتند که فرزندشان بیشتر درمواقعی این رفتار را درمنزل از خود نشان می دهد که یا ۱-فیلم نگاه می کند ۲- زمانی که با دوستانشان بیرون می روند .۳- زمانی که از ما پولی در خواست می کند وما ازاو می پرسیم برای چه می خواهی ۴-زمانی که خواهر وبرادرشان دست به وسایلشان می زنند

ج – تعداد خشونت مشاهده شده در ساعت های مختلف

در دو زنگ فارسی و ریاضی دانش آموزان را مورد بررسی قرار دادم و ایجاد ترازنامه میانگین رفتار ها و الفاظ نامتعارف جدول زیر طراحی کردم .

برای مشاهده

ساعت درسی	نوع رفتار	شنبه	یک شنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهار شنبه	تعداد دفعات درهفته
ریاضی	الفاظ رکیک یا نامتعارف	۳		۴		۲	۹
فارسی	الفاظ رکیک ونا متعارف		۳		۴		۷
						جمع کل	۱۶

د) مصاحبه مدیر واحد آموزشی:

در مصاحبه ای که با مدیر مدرسه داشتم ، وی بیان نمود که ، دانش آموزان مورد نظر در بیشتر اوقات زنگ تفریح و خارج شدن از کلاس نظم و انضباط را رعایت نمی کنند .با دیگر دانش آموزان مدرسه دعوا می کنند و رفتارهای ناشایستی از آنها سر می زند .

و)مصاحبه با معاون مدرسه:

راجع به این دانش آموزان از معاون مدرسه نیز سوالاتی کردم و او بیان داشت :

در زنگ های تفریح این دانش آموزان دیگر بچه ها را اذیت می کنند و باعث بی نظمی در صف مراسم صبح گاهی می شوند.آنها رفتار پرخاشگرانه ای با سایر دانش اموزان دارند .

ه)مصاحبه با معاون پرورشی :

در مصاحبه ای که با معاون پرورشی مدرسه راجع بهدانش اموزان مورد نظر داشتم او بیان داشت :

فقط برای مشا

-مشارکت آنها در برگزاری نماز جماعت خوب است و معمولا در نماز جماعت شرکت می کنند.ولی یک مقدار عصبانی هستند و گاهی اوقات با دانش آموزان دیگر دعوا می کنند.

ی . مطالعات :

برای روشنتر شدن موضوع تصمیم گرفتم به مطالعه مقالات و مطالب علمی در این زمینه بپردازم که در زیر می آورم :

عوامل موثر بر پرخاشگری

به طور کلی، عوامل مؤثر بر پرخاشگری را به سه دسته می توان تقسیم کرد:

الف - عوامل زیست شناختی

۱.مواد زیست شیمیایی: در این زمینه، می توان به تحقیقات جالین و مک نری که در پژوهش های خود به این نتیجه رسیدند که افزایش تستوسترون در سطح خون موجب پرخاشگری می شود یا کاهش سروتونین موجب تغییرات بدخلقی می گردد و بر بروز رفتارهای هیجانی از جمله پرخاشگری تاثیر دارد، اشاره کرد;

۲.گرما: برای مثال، پژوهش های بارون و بل در ۱۹۷۷;

۳.برانگیختگی جنسی: برای مثال، پژوهش های بارون وبریانت (Bryant, J. H. ;1972)

ب - عوامل روان شناختی

۱.افسردگی: برای مثال، پژوهش های بوهیم (Bohime, D. 1966)

۲.الگوی شخصیت: برای مثال، پژوهش های ماتیوس) ;(Mattews, K.A.1989)

۳.تاثیر حرمت خود: برای مثال، پژوهش های رنزی ;(Renzi, D. 1984)

۴.تاثیر احساس گناه: (۳۸) برای مثال، پژوهش های مانزی (Manzy, H. 1991)

ج - عوامل فرهنگی - اجتماعی - اقتصادی و محیطی

۱.خانواده: برای مثال، پژوهش های فریم ;(Frame, N. 1974)

۲.تسلیح: وقتی فرد مسلح باشد، امکان رفتار پرخاشگرانه در او تقویت می شود.برای مثال، پژوهش های برکوویتز در ۱۹۷۴;

۳.فقر: برای مثال، پژوهش های ویلیامز ;(Williamz, R. L. 1984)

۴.تاثیرات الگویی: برای مثال، پژوهش های بندورا در ۱۹۷۳;

۵.تاثیرات پاداش و تایید اجتماعی: برای مثال، پژوهش های بندورا در ۱۹۷۳ که در نظریه یادگیری اجتماعی مطرح شد;

۶.تاثیروسایل ارتباطجمعی: برای مثال، پژوهش های برکوویتز در ۱۹۸۴. (۳۹

عوامل خانوادگی پرخاشگری

عوامل خانوادگی به عنوان یکسری از عوامل محیطی در بررسی عوامل تربیتی افراد موثر میباشند، چرا که خانواده به عنوان اولین محیط اجتماعی زندگی افراد بسیار حائز اهمیت میباشد و خیلی از چیزها را افراد در سالهای اولیه حیات اجتماعی خود در آن می آموزند. خانواده میتواند از جهات مختلف موجب بروز یا تشدید پرخاشگری شود که مهمترین این عوامل عبارتند از:

۱) نحوه برخورد والدین با نیازهای فرد: معمولا نوجوانی که وسایل مورد علاقه خود را در دست دیگری می بیند برانگیخته میشود و در صدر گرفتن آن حتی با اعمال خشونت می شود.تجربه نشانگر آن است که چنانچه در نوجوانی همیشه توقعات و انتظارات فرد برآورده شده باشد او بیشتر از کسانی که توقعات و انتظاراتشان برآورده نشده است خشمگین وپرخاشگر می شود.

۲) وجود الگوهای نامناسب، داشتن الگوی مناسب در زندگی یکی از نیازهای انسان است زیرا انسانها علاقه مند هستند که رفتار و کردار خود را مطابق با کسی که مورد علاقه خودشان است انجام دهند و چنین کسانی را

فقط برای مشاهده

راهنما و الگوی زندگی خود قرار دهند بررسی های انجام شده نشان میدهد که بیشتر نوجوانان پرخاشگر والدین خشن و متخاصمی داشته اند یعنی نه تنها نوجوان آنها از محبت لازم برخوردار نبود از الگوی پرخاشگری موجود در خانواده نیز تاثیر پذیرفته بود.

دیکتاتوری خانواده هایی که تابع اصول دیکتاتوری هستند معمولا رشد فرزندانشان را محدود می کند در این نوع از خانواده یک نفر حاکم بر اعمال و رفتار دیگران است که غالبا پدر چنین نقشی را دارد اما گاهی اوقات مادر، خواهران و برادران بزرگتر نیز با دیکتاتوری رفتار می کنند در این گونه خانواده ها فرد دیکتاتور تصمیم می گیرد، هدف تعیین می کند، راه نشان میدهد، وظیفه معلوم میکند، برنامه می ریزد و همه باید به طور مطلق مطابق میل او رفتار کند و حق اظهارنظر از آن اوست.

دانش آموزانی که در محیط دیکتاتوری پرورش پیدا می کنند ظاهرا حالت تسلیم و اطاعت در رفتارشان مشاهده می شود و همین حالت آنهارا به هیجان و اضطراب وا می دارد. این دانش آموزان در مقابل دیگران حالت دشمنی و خصومت به خود میگیرند و به دانش آموزانی هم سن و سال خود یا کمتر از خود صدمه می رسانند این افراد از تعصب خاصی نیز برخوردارند و از به سر بردن با دیگران عاجز هستند، در کارهای گروهی نمی توانند شرکت کنند و از اعتماد به نفس ضعیفی برخوردارند و در امور زندگیشان بی لیاقتی خود را نشان میدهند و اغلب در کارها با شکست روبرو می شوند.

۳) تاثیر رفتار پرخاشگرانه: عده ای از افراد پرخاشگر و زورگویی را تقبیح نمی کنند بلکه آنرا نشانه شهامت و قدرت خود می دانند این افراد اعمال پرخاشگرانه خود و دیگران را مثبت موجه و حتی لازم می دانند و به آن صحه می گذارند.

۴) تشویق رفتار پرخاشگرانه: در مواقعی که رفتار پرخاشگرانه توسط والدین و دیگر افراد سبب تقویت مثبت و تثبیت این رفتار می شود. گاه با والدین یا مربیانی روبرو می شویم که به بهانه آموزش دفاع از خود به نوجوانی

می گویند "از کی نخوری" "توسری نخوری" و... که به طور وضوح به جای نشان دادن رفتارهای منطقی در مقابل برخورد با موانع شخصی را به پرخاشگری بی مورد تشویق می کنند.

۵) تنبیه والدین و مربیان: والدین و مربیان که در برابر پرخاشگری و خشونت نوجوان عصبانی می شوند به صورت پرخاشگرانه اورا تنبیه می کنند از تشدید این رفتار در او موثرند درچنین مواقعی تنبیه عامل فزاینده و تقویت کننده پرخاشگری است زیرا علاوه بر اینکه سبب خشم و احتمالا پرخاشگری نوجوان می شود، شخص تنبیه کننده الگوی نامناسبی برای پرخاشگری نوجوان می شود .(اکبری-۸۱ ص۱۹۷و۱۹۸)

عوامل محیطی (اجتماعی – فرهنگی)

عواملی که در پیرامون زندگی انسان هستند می توانند در بروز یا تشدید پرخاشگری و تخفیف یا تعدیل آن اثر گذار باشند، برخی از اینگونه عوامل عبارتند از:

۱)هنجار بودن پرخاشگری، در جامعه ای ممکن است پرخاشگری یک رفتار "هنجاری" تلقی شود لذا در مقایسه با جوامعی که چنین وضعیتی را ندارند.

۲) تقویت پرخاشگری به علت ضرر و زیان اجتماعی- فرهنگی در بعضی مواقع به علت جنگ یا عوامل دیگر پرخاشگری در جامعه تقویت می شود بدیهی است در چنین وضعیت پرخاشگری با فراوانی بیشتر در افکار با تخیلات و اعمال افراد آن جامعه مشاهده می شود چون جامعه به دلیل مقتضیات زمانی و مکانی خود پرورش آن را ضروری می داند.

۳) مشاهدات اجتماعی، مشاهده وقایع و اتفاقاتی که در جامعه رخ میدهد مانند درگیری های اجتماعی محدودیت های اجتماعی تبعیضات بی عدالتی ها.... سبب ایجاد خشم و پرخاشگری می شود.

فقط برای مشاهده

۴) نقش رسانه های گروهی، از عوامل اجتماعی- فرهنگی دیگر که در پیدایش و تقویت پرخاشگری نقش دارند. رسانه های گروهی به ویژه تلویزیون است درجه تاثیر پذیری افراد از برنامه های تلویزیون به شرایط اجتماعی- اقتصادی بسیاری از عوامل دیگر بستگی دارد اثر فیلم های خشونت آمیز در ایجاد رفتار خشونت آمیز و پرخاشگرانه در مطالعات محققین مورد تائید قرار گرفته است.

۵) نقش بازیهای ویدئویی در پرخاشگری، پژوهش در این زمینه با عنوان (تاثیر بازیهای ویدئویی) ب پرخاشگری دانش آموزان پسر سال پنجم مقطع ابتدایی شهرستان خرم آباد به روش تجربی صورت گرفته است. یافته ها نشان میدهد که گروههای آزمایش که پرخاشگرانه بازی کرده بودند نسبت به گروه گواه افزایش معنی داری پرخاشگری نشان دادند در نتیجه انجام بازیهای ویدئویی پرخاشگرانه پرخاشگری بعدی را به خصوص در بین نوجوانان افزایش می دهد(اکبری، ۸۱ –ص ۱۹۹و ۲۰۰)

زیان های پرخاشگری

علی رغم تمامی مسائل ذکر شده پرخاشگری همیشه اوقات نیز زیان آور و مضر نیست بلکه پرخاشگری از حد اعتدال خارج نشود و هدف آن تسلط بر مشکلات زندگی و ترقی و تعالی و آلایش انسان باشد نه تنها سودمند است بلکه ضروری نیز هست.

قرار دادن حدو مرز برای پرخاشگری مضر و سودمند قدری مشکل به نظر می رسد لذا نوجوانی که بر علیه بزرگترهایش سرکشی می کند پرخاشگر است ولی در عین حال نشان می دهد که انگیزه ای اورا به سوی استقلال که جزء ضروری و با ارزش رشد اوست رهبری می کند

درباره مفید و لازم بودن عمل پرخاشگری فوید معتقد است که اگر انسان برای ابزار پرخاشگری اجازه نیابد نیروی پرخاشگری اش انباشته می شود و سرانجام به شکل خشونت مفرط یا بیماری روانی ظاهر می شود. در

فقط برای مشاهده

واقع به تعبیر او برای پالایش روانی سه راه حل وجود دارد که به طور مستقیم و غیرمستقیم با پرخاشگری در ارتباط است

این سه راه حل عبارتند از:

الف: صرف نیرو در فعالیت های بدنی از قبیل بازیهای ورزشی جست و خیز، مثبت زدن به کیسه بوکس و غیره

ب: اشتغال به پرخاشگری خیالی و غیر مخرب

ج: اعمال پرخاشگری مستقیم حمله به ناکام کننده صدمه زدن به اوناراخت کردن او ناسزا گفتن به او و جزء اینها آیا پرخاشگری قابل کنترل است؟ اکثر پژوهشگران معتقدند که عوامل محیطی باعث کسب و نگهداری رفتارهای پرخاشگرانه می شود

به نظر آنها تغییرات مناسب در موقعیتهای محیطی سبب از بین رفتن زمینه های ایجاد کننده ی پرخاشگری و خشونت در رفتار نوجوانان و نوجوانان می شود

همچنین با دادن شخصیت مثبت و منطقی به نوجوانان عدم تبعیض میان آنها؛

عدم تحقیر نوجوانان ؛

دادن مسئولیتها در حد توان به افراد پرخاشگر ؛

صحبت کردن با آنها ؛

آگاه کردن آنها در مورد خطرات پرخاشگری؛

ایجاد رابطه صمیمی و عاطفی باآنها و توجه به مشکلات آنها؛

فقط برای مشاهده

تشویق کردن آنها به کارهای گروهی و جمعی؛

و در پایان با شناسایی روحیات فرد برخورد صحیح با آن می توان در شناسایی عواملی که پرخاشگری را ایجاد یا تشدید می کنند اقدام کرد.

بعد از بررسی های لازم ، علل عمده ای که باعث شده بود دانش آموز پرخاشگر شود عبارت بودند از:

۱- مشکل ژنتیکی

۲- جو خانوادگی

۳- مشکلات کاری پدران دانش آموزان

۴- اهمیت ندادن به تفریح و گردش

۵- بی توجهی به امر مهم ورزش

۶- ناشناخته ماندن نیازهای فرزند برای والدین

۷- آشنا نبودن والدین با اصول تربیت

۸- عدم برخورد مناسب بعضی از دبیران با دانش آموز پرخاشگر در مقاطع پائین تر

۹- نا آشنایی برخی از دبیران با روان شناسی تربیتی و شناخت اختلالات رفتاری

۱۰ - بی توجهی خانواده به رشد و سلامت فکری و رفتاری فرزند

۱۱- آشنا نبودن دبیران تربیت بدنی سالهای قبل با روان شناسی بازی و روان شناسی ورزش چون بخش اعظم مشکلات عاطفی دانش آموزان را تشخیص می دهند.

فقط برای مشاهده

۱۲- آشنا نبودن دبیران و خانواده با تئوریهای روان شناختی بازی

۱۳- تخلیه نکردن انرژیهای مازاد جسمانی و روانی از طریق ورزش

ورزش راهکاری مناسب

درس تربیت بدنی و ورزش فرصت خوبی است تا مربی آگاه بتواند در محیط باز و به نسبت غیر رسمی ، به مشاهده رفتارهای نوجوان از قبیل (پرخاشگری – استرس و ...) بپردازد رفتارهایی که اگر در جهت پیشگیری از آن و یا رفع هر چه زودتر آن از طریق برنامه های ورزشی و یا مشاوره اقدام نشود ، سالهای بعد بسیار دیر خواهد بود و سلامت روان نوجوان را در معرض آسیبهای جدی قرار خواهد داد.

-باید دانش آموزان به اهمیت ورزش کردن و تأثیرات آن پی ببرند.

-تا جایی که امکان دارد به خانواده دانش آموز کمک شود.

-باید از مجموعه رفتارهای به هنجار و نابهنجار افراد حداقل شناخت را حاصل کرد.

-همکاری والدین و دبیر در این زمینه باید فعالانه و مستمر باشد.

-میزان پذیرش فرد پرخاشگر در مدرسه از طرف دبیر و همسالان مورد بررسی قرار گیرد.

-رفتار اجتماعی فرد ارزیابی شد ه و جهت اصلاح آن اقدام جدی صورت گیرد.

-مصاحبه ی فرد پرخاشگر به صورت انفرادی صورت گیرد.

-خانواده ی فرد پرخاشگر را به طرف تفریحات سالم و ورزش سوق داد.

-امیدوار کردن دانش آموز به آینده و تشویق و ترغیب او در رابطه با انجام کارهای خوب

-مقایسه نکردن دانش آموز با بقیه ی دوستان و همسالان

فقط برای مشاهده

-آرامش دادن به دانش آموز و استفاده کردن از او جهت سرگروه کلاس و دادن مسئولت به او

تجزیه وتحلیل داده ها

پس از بررسی اطلاعات بدست آمده از دیگر همکاران و مصاحبه با اولیای دانش آموزان ومشاهداتی که خودم داشتم و تجزیه وتحلیل کردن آنها وباتوجه به یافته های علمی که به دست آمده به این یافته ها رسیدم که هر رفتاری علتی دارد که باعث بروز یک رفتار خاص در فر د میگردد که با برطرف کردن آن علت رفتار نیز اصلاح خواهد شد در این مرحله سعی شده از روش شش پرسش استفاده شود تا علت آن شناخته شده برطر ف گردد.

۱-چرا آنها از الفاظ رکیک استفاده میکنند ؟ چون با این روش بیشتر به خواسته های خود میرسند وخیلی مواقع پدر ومادر ودوستان در مقابل آنها کوتاه می آیند.

۲-چگونه این رفتار روی میدهد؟ این رفتار به صورت داد وفریا د وفحش ونا سزا به پدر ومادر طر ف مقابل روی می دهد.

۳-چه موقع این رفتار روی می دهد؟این رفتار را بیشتر در مواقعی که فرد در گروه قرار می گیرد و ویا خواسته اش بر آورده نمی شود می توان مشاهده کرد.

۴-چه کسی در گیر این مسئله است؟ دانش آموز ان نا هنجار و پرخاشگر و بنده که بد نبال راه حل هستم

۵- مسئله عمده در این فعالیت چه چیزی است؟ در این مسئله برطرف کردن این رفتار نامتعارف از دانش آموز ان مورد نظر می باشد.

۶- کجا این رفتار بیشتر بروز می کند ؟ این رفتار بیشتر در مدرسه ودر کلاس در جمع دیگر دانش آموزان اتفاق می افتد.

وقت برای مشاهده

تجزیه و تحلیلی که از گردآوری اطلاعات بدست آورد را بوسیله نمودار استخوان ماهی مورد بررسی قرار دادم :

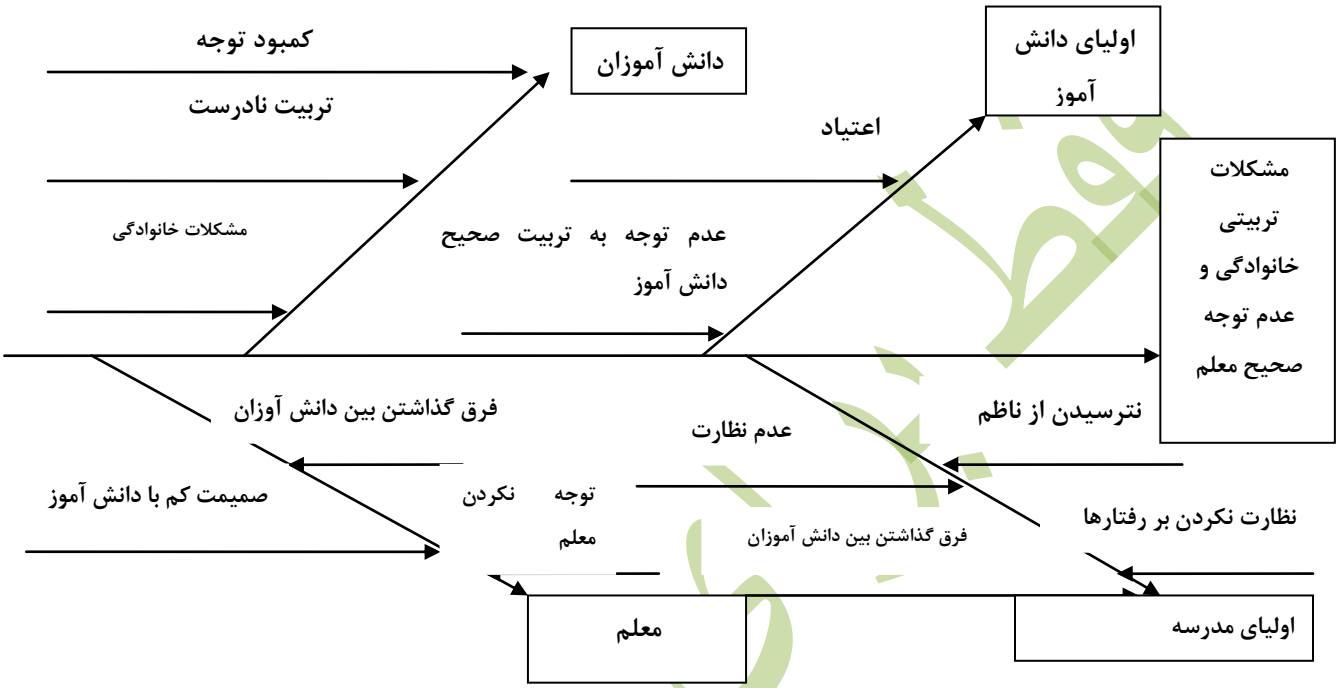

همانطور که از نمودار استخوان ماهی مشخص است ، تربیت ناصحیح دانش آموزان توسط اولیا و مشکلات خانوادگی ، فرق قائل شدن بین آنها توسط معلم و اولیاآنها از مهم ترین دلایل بروز رفتار پرخاشگرانه این دانش آموزان می باشد .

انتخاب راه حل یا راه حل های موقتی

برای درمان این مشکل ابتدا باید چگونگی بر خورد با این دانش آموزان را بشناسیم با معلمان و اولیا ء او صحبت کنیم واز آنان کمک بگیریم من با یکی از همکاران مشاور صحبت کردم و او برای برطرف کردن این مشکل چند راه حل پیشنهاد کرد او بیان داشت راه حل های او را با والدین دانش آموزان ودیگر همکاران درمیان بگذارم واز آنان کمک بگیرم من اولیای دانش آموزان را به مدرسه دعوت کردم آنها نیزبسیار علاقه مند

بودند که بتواند فرزندشان این رفتار را ترک کند آنها قول دادند که با ما همکاری کنند واین راه حل ها پیشنهاد شد :

- در غیاب پدران مسئولیت بیشتری به آنها بدهند
- ارتباط با دوستانشان که رفتار مناسبی ندارند محدود شود
- به خواسته های منطقی شان تا حد امکان پاسخ دهند
- باملایمت با آنها رفتار کنند
- شرایط سنی شان را در نظر بگیرند.

- آنها را به شرکت در فعالیت های ورزشی ترغیب نمایند.

- رفتار های خوبشان را مورد تشویق قرار دهند

-از تحقیر و سر زنش کردنش پر هیز کنند

- -دیدن فیلم وباز های رایانه ای خشن را برایشان محدود کنند

- من به اتفاق معاون مدرسه ودو نفر دیگر از معلمان بنا شد که در کلاس نیز این موارد را بکار بندیم

- مسئولیت بیشتری در کلاس به آنها داده شود

- آنها را به عنوان سر گروه قرار دهند

- گروهشان را تغییر دهند

- جایشان را در کلاس تغییر دهند
- کمترین فعا لیتشان را درگروه تمجید کنند
- چند نمره از نمره عملی فرد را درگروه برآن قراردهند که افراد درگروه به هم احترام بگذارند

فقط برای مشاهده

اعتبار بخشی راه حل

پس از درمیان گذاشتن راه حل پیشنهادی با چند تن از همکاران ومعاون پرورشی مدرسه وهمچنین تشکیل شورای معلمان واستفاده کردن از نظرات و تجربیات انان وبحث درمور د اجراء این راه حل ها و تایید همکاران به نظر رسید که این روش ها می تواند تا حدود نسبتا زیاد موثر واقع شوداما بهترین راه حل این پیشنهاد شد :

- مسئولیت بیشتری به آنها داده شود - جایشان در کلاس تغییر کند- آنها ر ا به عنوان سر گروه قرار دهند

نحوه اجراء

در مرحله اول موافقت همکاران و والدین را برای کمک به فرزندانشان جلب کردم ، جای آنهار ا در کلاس تغییر دادم گروهشان را تغییر دادم وآنها را به عنوان سر گروه معرفی کردم.

برایشان توضیح دادم که نمره عملی هریک از اعضای گروه به رضایت دیگر افراد گروه بستگی دارد ضمنا از والدین آنها خواستم هر گونه رفتار مثبت آنها را به من گزارش دهند تا آنها را در جمع مورد تشویق قرار دهم .

درکلاسها در هنگام بازدید در موقعیت های مختلف احادیثی از معصومین در مورد بد دهنی وفحش ناسزا گفتن واثرات منفی آن در زندگی بیان کردم واز همکاران خواستم درصورت تکرار رفتار ناپسند از آنها ،آنها را از کلاس اخراج ویا تنبیه نکنند . و آنان را مسئول انضباط کلاس قرار دادم.

گرد آوری شواهد دو

پس از اجرای راه حل های پیشنهادی به مدت دو هفته توسط من ودوتن از همکاران و اولیاء درمنزل شروع به بررسی وضعیت موجود نمودم از همکاران نظر خواهی کردم ودرمورد رفتار آنها سوال نمودم همکاران اظهار داشتند که رفتارشان بسیار تغییر نموده خیلی کمتر با دانش آموزان درگیر میشوند پدر و مادرشان هم با حضور

فقط برای مشاهده

در مدرسه بیان داشتند که در منزل هم کمتر از الفاظ رکیک استفاده میکنند بیشتر مسئولیت قبول می کنند

دفتر انضباطی مدرسه راهم بررسی کردم در طول این مدت نسبت به قبل کمتر از آنها شکایت شده بود .

نتیجه گیری و ارزشیابی تاثیر اقدام جدید وتعیین اعتبار

با توجه به شواهدی که قبل از اجرائ راه حل ومقایسه آن با شواهدی که پس ازا جراء راه حل داشتم ومشاهداتی که خود از این دانش آموزان داشتم واظهارات معاون مدرسه ،اولیای دانش آموزان ونظرات همکاران دیگر نشان می دهد که در رفتار دانش آموزان تغییرات مثبتی حاصل شده است ونشان می دهد که این راه حل ها موثر واقع شده است.

- که ارتباط آنها با دوستانشان که رفتار مناسبی ندارند محدود شود
- مسئولیت بیشتری به آنها داده شود
- جایشان در کلاس تغییر کند
- آنان ر ا به عنوان سر گروه قرار دهند

پیشنهادات

با توجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق این موارد پیشنهاد می شود:

- که ارتباط فرزندمان را با دوستانش مورد توجه قراردهیم
- درکلاس درس ومدرسه به دانش آموزانمان مسئولیت بیشتری داده شود
- کارهای خوب بیشتر مورد تشویق قرار گیرد
- سعی کنیم از سرزنش وتحقیر کردن فرزندانمان خودداری کنیم
- با دانش آموزان دوست شویم و عواقب رفتار های ناپسند را برایشان روشن بیان کنیم.

فقط برای مشاهده

منابع

۱. فر هنگ شمیم (امیر کبیر سابق) تالیف علی اصغر شمیم

۲. کتاب رفتار های بهنجار ونابهنجار تالیف دکتر شکوهی نوابی نژاد

۳. جزوه طراحی مسائل آموزشی استاد غفاریان

فقط برای مشاهده